

prof. dr hab. Ryszard Koziółek

**Zakład Historii Literatury Poromantycznej
Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego
Wydział Filologiczny
Uniwersytet Śląski
Katowice**

**Granica bezradności a fantazje o przemocy.
Literatura i humanistyka**

Humanistyka ponowoczesna afirmowała różnicę pod wieloma postaciami, w obrębie metodologii, pojęć, kultur, ras, języków etc. Akademicka pochwała różnicy i pluralności nie wydoszła się jednak w afirmatywnej postaci poza akademię, za to odkrywamy ją poza murami uniwersytetów w wynaturzonej formie różnic odseparowanych, czyli narastających konfliktów politycznych, światopoglądowych, kulturowych, których rosnąca radykalność pozwala mówić o nowych wojnach plemiennych, w rozumieniu, jakie nadał temu terminowi Michel Maffesoli. Nie można wykluczyć, że również humanistyka akademicka zaprojektowała model wszechogarniającej odmiany dyskursu publicznego, w którym nierozstrzygalny spór jest zasadą komunikacji społecznej. Pytam więc, dlaczego przez niemal cztery dekady dominowania w humanistyce paradygmatu różnicy nie udało się dokonać transmisji tych wartości do społeczeństwa? Dlaczego zawiodła najbardziej podstawowa rola humanistyki, jaką jest tłumaczenie, mediacja, negocjowanie znaczeń? Więcej jeszcze: dlaczego wedle słów Przemysława Czaplińskiego „nie ma dzisiaj takiej grupy społecznej, która cofałaby się przed stosowaniem przemocy. Narodowcy i homoseksualiści, konserwatyści i pluraliści, prawicowcy i feministki, katolicy i antyfaszyści, obrońcy krzyża i obrońcy zwierząt – wszyscy oni opowiadają o aktach zastosowania siły w odpowiedzi na niesprawiedliwość”.

**24 maja 2017
godz. 15.30**